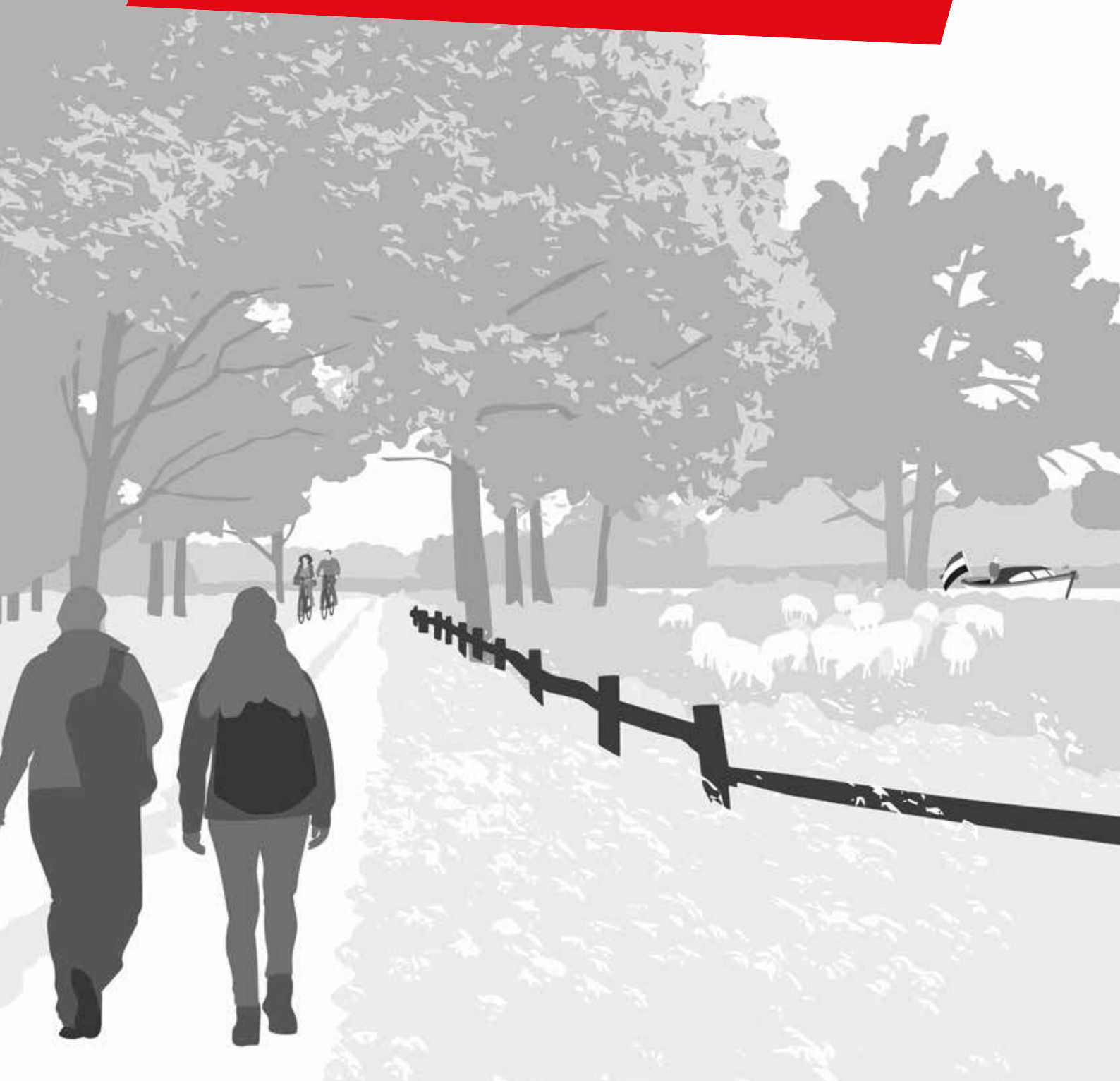

JAARPLAN 2025

INHOUD

Over het Routebureau Utrecht	4
Kennis & inzicht	5
Kerntaak 1: Routebeheer	8
Kerntaak 2: Informatie en communicatie	14
Kerntaak 3: Routeontwikkeling	16
Organisatie	20
Contouren organisatieontwikkeling	22

COLOFON

Dit jaarplan 2025 is een uitgave van het Routebureau Utrecht, in samenwerking met gemeenten en de provincie Utrecht.

Auteur

Jeroen van Noort, Routebureau Utrecht

Fotografie

Manja Herrebrugh (outdoorbymanja.nl), Anne Hamers (annehamers.nl), Seijbel Photography (seijbel.com), Rick Huisinga (huisingafotografie.nl), Caspar Huurdeman (casparhuurdeman.nl), Marisa Elisa (marisaelisa.nl), Shutterstock, archieven marketingorganisaties.

Vormgeving

Buro 28, (buro28.nl)

Oscar Casander, illustratie cover (oscarcasander.nl)

Kerncijfers

De Afdeling Onderzoek, Monica Wagenaar (deafdelingonderzoek.nl)

**ROUTEUREAU
UTRECHT.**

Huis voor de Provincie

Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht

Online

routebureau-utrecht.nl
routesinutrecht.nl

MEER WETEN?!

Meer weten over onze activiteiten?
Kijk op **routebureau-utrecht.nl**
of scan de QR-code

VOORWOORD

Fietsen, wandelen en varen zijn een belangrijk onderdeel van de vrijetijdsbesteding van onze inwoners en bezoekers. De recreatiebehoefte neemt dan ook steeds verder toe, maar de ruimte is beperkt. Daarom is het essentieel dat de provincie, gemeenten, terreinbeheerders, grondeigenaren en diverse betrokken organisaties goed samenwerken in recreatieve ontwikkeling.

Het Routebureau Utrecht is het centrale aanspreekpunt voor 'routegebonden recreatie' in de provincie Utrecht. We beheren en onderhouden de bewegwijzerde routenetwerken, adviseren bij recreatieve ontwikkeling en informeren de inwoners en bezoekers over de routes. In dit jaarplan beschrijven we onze activiteiten in 2025.

Komend jaar zijn de recreatieve routenetwerken volop in beweging. Zo wordt het recreatief fietsroutenetwerk met fietsknooppunten volledig vernieuwd, verbeterd en uitgebreid. Hiermee kunnen we het aanbod van fietsroutes tussen steden en dorpen en de natuur- en recreatiegebieden versterken en recreatief fietsen stimuleren. Ook werken we aan de realisatie van het nieuwe wandelroutenetwerk Utrecht-oost, starten we een revisie van bestaande wandelnetwerken en zijn we betrokken bij de vernieuwing van de toeristische overstappunten (TOP).

Door de routeontwikkeling zal het aantal kilometer gemarkeerde routes komende jaren flink toenemen. Dit vraagt om duidelijke regie op uniforme kwaliteit. Met een gezamenlijk streefbeeld en afspraken over eenduidige bewegwijzering, gaan we verrommeling in het landschap tegen en bieden we de recreant hoogwaardige routes. Door routes te verrijken met audio, video en achtergrondverhalen, maken we het landschap en cultuurhistorisch erfgoed nog meer beleefbaar.

Met actuele informatie en gerichte publiekscommunicatie kunnen we recreanten over de gewenste paden leiden. Op deze manier dragen de routenetwerken bij aan sturing en duurzame spreiding. Versterking van inzicht en kennis is hiervoor essentieel. Informatie over zowel routes als paden en voorzieningen draagt bij aan de efficiency van het beheer en biedt belangrijke input voor recreatieve ontwikkeling en beleid.

Het Routebureau Utrecht werkt binnen de provincie met overheden en betrokken organisaties om routenetwerken te optimaliseren. Daarnaast vinden we het belangrijk om ook op landelijk niveau samen te werken met partijen, waaronder de kennisuitwisseling tussen routebureaus.

We kijken ernaar uit om in 2025 en de jaren daarna onze bijdrage te blijven doen aan de duurzame ontwikkeling van buitenrecreatie in de provincie Utrecht.

Team Routebureau Utrecht

OVER HET ROUTEBUREAU UTRECHT

Het Routebureau Utrecht is het centrale aanspreekpunt voor routegebonden recreatie in de provincie Utrecht.

We beheren en onderhouden de bewegwijzerde routenetwerken voor fietsen, wandelen en varen. We bewaken hierbij de kwaliteit, uniformiteit en toegankelijkheid van de routes. Daarnaast adviseren we bij recreatieve routeontwikkeling en informeren we inwoners en bezoekers over de recreatieve routes in de provincie Utrecht.

Het Routebureau Utrecht is verbinder tussen provincie, gemeenten, routeontwikkelaars, terreinbeheerders, landgoedeigenaren, marketingorganisaties en andere partijen die zich bezighouden met recreatieve routes.

Met een sterk aanbod van routes en recreatiemogelijkheden via de routenetwerken willen we inwoners en bezoekers op de fiets, al wandelend of varend laten genieten van onze provincie. Dit is positief voor de gezondheid, draagt bij aan recreatieve spreiding en is goed voor de bestedingen in de regio.

ONZE MISSIE

Het Routebureau Utrecht bevordert een uniform en kwalitatief aanbod van recreatieve routes en routenetwerken voor bewoners en bezoekers van de provincie Utrecht.

ONZE KERNTAKEN

ROUTEBEHEER

Het behoud en de bewaking van de uniformiteit en kwaliteit van routes en routenetwerken.

INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Het informeren en communiceren over de recreatieve fiets-, wandel- en vaarmogelijkheden.

ROUTEONTWIKKELING

Het verbeteren en ontwikkelen van recreatieve routes en routenetwerken.

ORGANISATIE

Het Routebureau Utrecht is een samenwerking van alle 26 gemeenten en de provincie Utrecht. Zij hebben hiervoor een convenant gesloten en zijn deelnemer en gezamenlijk 'eigenaar' van het Routebureau Utrecht. Operationeel is het Routebureau Utrecht ondergebracht bij de provincie Utrecht. Tweemaal per jaar komen alle portefeuillehouders recreatie bijeen onder voorzitterschap van de gedeputeerde. In dit bestuurlijk overleg worden de strategie en ontwikkelingen besproken en worden het jaarplan, begroting en beleidskaders vastgesteld. Daarnaast wordt periodiek een ambtelijk overleg en/of klankbordbijeenkomst georganiseerd. Voor de uitvoering treden de deelnemers op als opdrachtgevers; individueel of via een samenwerkingsverband.

● Provincie Utrecht

Zowel deelnemer als organisatorisch verantwoordelijk voor het Routebureau Utrecht en voorzitter bestuurlijke tafel.

● Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Opdrachtgever namens deelnemers Houten, IJsselstein, Lopik, Nieuwegein, Utrecht, Woerden, Stichtse Vecht (deels), De Bilt (deels), De Ronde Venen.

● Plassenschap Loosdrecht

Opdrachtgever namens deelnemer Stichtse Vecht (deels) en gemeente Wijdmeren (deels).

● Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

Vanuit het 'pakket routes & paden' opdrachtgever namens deelnemers Amersfoort, Bunnik, Leusden, Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woudenberg, Zeist, De Bilt (deels).

● Individuele deelnemers/opdrachtgevers

Baarn, Bunschoten, Eemnes, Montfoort, Oudewater, Soest, Vijfheerenlanden.

KENNIS & INZICHT

Het Routebureau Utrecht verzamelt en deelt kennis over routegebonden recreatie in de provincie Utrecht. Deze inzichten gebruiken we bij uitvoering van onze kerntaken en bij advisering van onze deelnemers en partners.

Met behulp van gerichte kennis kan het aanbod van routes en netwerken geoptimaliseerd om nog beter aan te sluiten bij de huidige en toekomstige recreatiebehoefte van inwoners en bezoekers. Hierbij kijken we naar het gebruik, de bekendheid, de effecten en de waardering van routes en routenetwerken, landelijke trends en gedrag aan de hand van leefstijlen. Naast het analyseren en delen van inzichten, participeren we ook in gerichte vrijetijdsonderzoeken in opdracht van o.a. gemeenten, provincies, landelijke organisaties voor fietsen, wandelen en varen of activiteiten vanuit de Landelijke Data Alliantie (LDA).

Bezoekersmanagement

Bewegwijzerde routenetwerken bieden sturing aan recreanten en dragen op die manier bij aan duurzame spreiding en balans in natuur- en recreatiegebieden en op recreatieve fiets- en wandelpaden, in vaarwegen en bij voorzieningen onderweg.

Met de toenemende recreatieve druk is strategisch bezoekersmanagement binnen de beperkte ruimte een veelbesproken thema en veelal noodzakelijk voor het behoud van de beleving en leefbaarheid van de bestemming. We volgen daarom ontwikkelingen op de voet en stemmen onze strategie af op het beleid van organisaties die zich ook met spreiding en druktemonitoring bezighouden, zoals o.a. het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC), destinatie marketingorganisaties (DMO), gemeenten, provincies, terreinbeherende organisaties en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

MEER WETEN?!

routebureau-utrecht.nl/kennis

KENNIS & INZICHT

Feiten en cijfers routegebonden recreatie in de provincie Utrecht.

Participatie

Inwoners van de provincie Utrecht hebben een bovengemiddelde participatie in fietsen, wandelen en varen.

Fietsen

maakt wel eens een fietstocht voor het plezier (> 1 uur). **28%** doet dit minstens eens per week.

Wandelen

maakt wel eens een wandeling voor het plezier (> 1 uur). **53%** doet dit minstens eens per week.

Sloepvaren

maakt wel eens een vaartocht met een sloep. Landelijk is dit gemiddeld **8,6%**.

Activiteiten en bestedingen

Totale jaarlijkse bestedingen door Nederlanders (18+) tijdens recreatief fietsen/wandelen in de provincie Utrecht.

Fietsen

Wandelen

Nederlanders maken jaarlijks **60,9 miljoen** wandelingen en **19,3 miljoen** fietstochten in de provincie Utrecht.

Bron: Ipsos I&O, NVTO 2022-2023

Bron: NBTC/ Waterrecreatie Nederland, watersportonderzoek 2021

Waardering

8,2

Recreatief fietsen in Utrecht

ANWB/ Blauw, Recreatief Fietsen in Utrecht, 2021

2 1 3

Top 3 verbeterpunten:

- comfort/veiligheid fietspaden
- drukte
- snelheidsverschillen

★★★★☆

Kwaliteitsmonitor Fietsregio's

(Landelijk Fietsplatform, 2022)

7,6

Waardering fietsknooppunten-netwerk

Bron: Kien, Onderzoek Knooppuntenroutes, 2022

2

Hollands-Utrechts Plassengebied/ Groene Hart 2^e plaats in NL voor sloepvaren (na Friese Meren)

Bron: NBTC/ Waterrecreatie NL, Watersportonderzoek, 2021

8,1

Laatste wandeltocht Utrecht

Ipsos I&O en Wandelnet tevredenheidsonderzoek wandelnetwerken - provincie Utrecht 2022

Internationaal bezoek

Meerdaagse verblijf

Buitenlandse verblijfs gasten brengen **73.000** fietsvakanties* en **76.000** wandelvakanties* in de provincie Utrecht door. De meeste bezoekers komen uit Duitsland (Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen) en België (Vlaanderen).

Dagbezoek

Van de **6,9 miljoen** dagbezoeken aan de provincie Utrecht is bij **1,6 miljoen** dagbezoeken de belangrijkste activiteit:

63%
fietsen

26%
wandelen in de natuur

48%
stadwandeling

2%
watersport

* Vakanties waarbij fietsen/ wandelen de belangrijkste activiteit is.

Bron: NBTC, Onderzoek Inkomend Dagtoerisme (OID), Onderzoek Inkomend Toerisme (OIT), 2021/2022.

Type fiets

Gebruikte fiets tijdens recreatieve fietstochten in Utrecht:

42%
gewone fiets
(landelijk 35%)

17%
toerfiets
(landelijk 11%)

38%
elektrische fiets
(landelijk 47%)

Bron: Ipsos I&O, NVTO 2022-2023

Gebruik hulpmiddelen door Nederlanders die doorgaans in Utrecht fietsen:

Knooppuntborden

61%

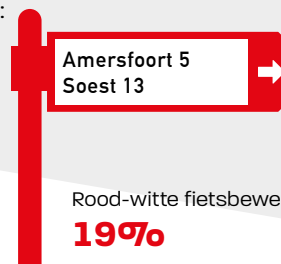
Infopanelen

35%

Apps op de mobiele telefoon

47%

Rood-witte fietsbewegwijzing

19%

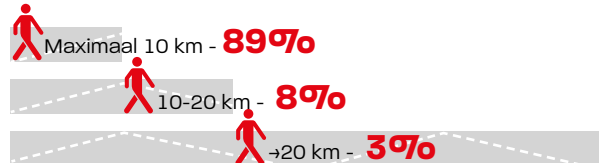
Bron: Blauw, Recreatief fietsen in Utrecht, 2021

Afstand

Wandelaars

De gemiddelde recreatieve wandeling in Utrecht is

6,3 km lang (landelijk 6,8 km)

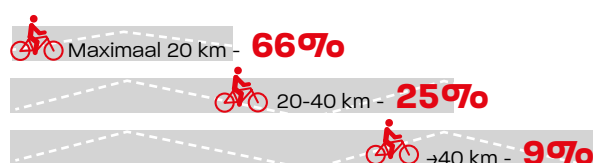
43% wandeltochten (NL) in het weekend

Bron: Ipsos I&O, NVTO 2022/2023

FIETSERS

De gemiddelde recreatieve fietstocht in Utrecht is

21,6 km lang (landelijk 22,3 km)

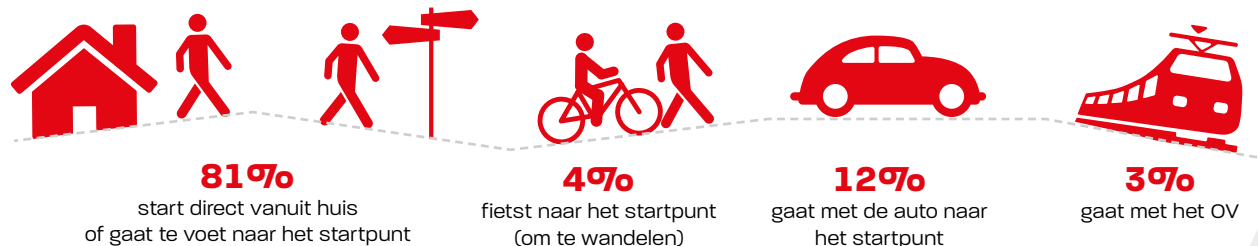

41% fietstochten (NL) in het weekend

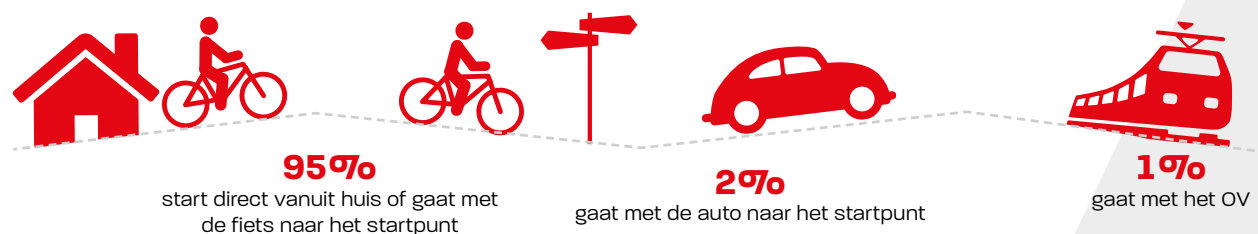
Vervoermiddelen

Vervoermiddel bij recreatieve activiteiten (> 1 uur) door inwoners van de provincie Utrecht.

WANDELAARS

FIETSERS

Bron: Ipsos I&O, NVTO 2022/2023

KERNTAAK 1: ROUTEBEHEER

Het Routebureau Utrecht zorgt voor het beheer, de bewaking van de uniforme kwaliteit en de coördinatie van het onderhoud van bewegwijzerde routenetwerken.

**Beheer
routedata**
en levering
GIS-data

**Inspectie en
onderhoud**
beweg-
wijzing en
informatie-
panelen

**Kwaliteits-
bewaking**
routes en
netwerken

**Beheer
meldpunt**
voor klachten,
knelpunten of
verbetering

**Onder-
steuning**
en advisering
deelnemers
en partners

AANTAL KM ROUTENETWERKEN IN BEHEER

FIETSEN

1828 km

Fietsroutenetwerk

329 km

LF-(icoon)routes

(Gesynchroniseerd
binnen het netwerk)

WANDELEN

1831 km

Wandelroutenetwerk

Groene Hart/ Utrecht-midden/
Vijfheerenlanden/ Kromme Rijnstreek

699 km

LAW, Streekpaden en Utrecht te Voet

202 km

Wandelroutes Stichtse Lustwarande
(te saneren bij realisatie wandelroute-
netwerk Utrecht-oost)

*Genoemde km zijn inclusief aanslui-
tende tracés buiten provinciegrens.
Nederland telt circa 36.500 km fiets-
knooppuntennetwerk en 43.000 km
wandelroutenetwerken.*

VAREN

233 km

Sloepennetwerk

MEER WETEN?!

routebureau-utrecht.nl/beheer

Overzicht kilometers routes en routenetwerken per gemeente.

		FIETSEN			WANDELEN			VAREN			
											
	Totaal routes	Fietsroutenetwerk (oud)	Fietsroutenetwerk (nieuw)	LF-(icoon) routes	Wandelroutenetwerk	Wandelroutes Stichtse Lustwarande	LAW, Streekpad en Utrecht te Voet	Sloepennetwerk	SGL	LSD	NPUH
	km	km	km	km	km	km	km	km			
Amersfoort	122	54	82	12			28				●
Baarn	79	23	33	11			35				
Bunnik	153	35	40	13	71		30				●
Bunschoten	70	29	31	28			11				
De Bilt	239	66	82	25	75		57		●		●
De Ronde Venen	384	102	108	22	163		30	62	●		
Eemnes	55	26	26	19			10				
Houten	279	56	81	13	152		33		●		
IJsselstein	86	27	31		33		17	5	●		
Leusden	81	50	60			3	18				●
Lopik	154	55	57		83		14		●		
Montfoort	114	29	36		47		19	12			
Nieuwegein	160	42	48	15	62		30	5	●		
Oudewater	102	39	41		45		8	8			
Renswoude	43	20	27				16				●
Rhenen	124	51	73	16		35					●
Soest	90	49	64	8			18				
Stichtse Vecht	454	103	126	21	191		80	36	●	●	
Utrecht	489	109	182	40	177		71	18	●		
Utrechtse Heuvelrug	462	108	142	21	120	126	53				●
Veenendaal	28	16	25				3				●
Vijfheerenlanden	470	152	155	31	250		35				
Wijk bij Duurstede	209	44	62	12	109		27				●
Woerden	328	84	109	16	145		32	26	●		
Woudenberg	76	39	44			19	13				●
Zeist	121	50	62	7	22	20	11				●
Routenetwerken binnen provincie Utrecht	4974	1458	1828	329	1744	202	699	173			

Routes in beheer buiten provincie Utrecht

Wijdmeren	39						39		●	
Aansluitingen buiten provinciegrens	108	70	0		87		21			

SGL: deelnemers Recreatieschap Stichtse Groenlanden
LSD: deelnemers Plassenschap Loosdrecht
NPUH: NP Utrechtse Heuvelrug (deelnemers pakket routes & paden)

DIGITAAL ROUTEBEHEER

Het Routebureau Utrecht is bronhouder van de digitale GIS-data van routes en routenetwerken. Naast de basisdata van routelijnen en markeringen, verzamelen we informatie over de onderliggende paden: toegankelijkheid (honden/ broedseizoen), stremmingen/ obstakels en voorzieningen. Deze data wordt centraal beheerd ten behoeve van efficiënt onderhoud, routeontwikkeling en levering van informatie aan derden zoals de landelijke routedatabank, ATLAS provincie Utrecht en de UBase (zie tevens informatievoorziening). Om actuele en kwalitatieve data te kunnen leveren, worden gedurende het jaar doorlopend GIS-revisies gedaan en worden GIS-systemen aan elkaar gekoppeld.

Activiteiten digitaal routebeheer 2025

Beheer data	Uitbreiding data	Levering data
Beheer data over routelijnen en bewegwijzering routenetwerken in C-TIP.	Verzamelen informatie over startpunten; toeristische overstappunten (TOP), parkeervoorzieningen, OV-locaties etc.	Kwaliteitscontrole en levering data aan landelijke routedatabank, routeplanners, cartografen, UBase en GIS-systemen provincie en gemeenten.
Beheer van actuele informatie over werkzaamheden, stremmingen en bijzonderheden (o.a. honden/ broedseizoen) binnen de routenetwerken.	Verzamelen informatie over voorzieningen die van invloed zijn op het gebruik van de routes, zoals hekken en overstappen, bruggen, sluizen en veerdiensten.	Voeren uitleverbeleid aan derden, met open data als uitgangspunt.
Vanuit de projecten m.b.t. routenetwerken is veel data verzameld. In 2025 wordt deze data overgedragen aan het Routebureau voor nadere ontwikkeling en beleid.	Verzamelen informatie over paden; type verharding en breedte, eigendom, staat en afspraken onderhoud.	In 2025 willen we een automatische datakoppeling realiseren tussen ons beheersysteem C-TIP en de landelijke routedatabank en het provinciale GIS-systeem.

INSPECTIES EN ONDERHOUD ROUTENETWERKEN

Op basis van kwaliteitsrichtlijnen worden jaarlijks inspecties en het onderhoud uitgevoerd op de bewegwijzering en informatiepanelen. Alle bewegwijzering wordt elk voorjaar volledig gecontroleerd, gereinigd, vrijgemaakt van begroeiing en rechtgezet. Indien beschadigd, worden markeringen gerepareerd of vervangen.

De inspecties en het onderhoud van de routenetwerken worden komend jaar sterk beïnvloed door de revisie van het fietsroutenetwerk en de beoogde realisatie van het wandelroutenetwerk Utrecht-oost. De werkzaamheden worden met de uitvoerder afgestemd.

Activiteiten inspectie en onderhoud routenetwerken 2025

Inspectie en onderhoud van de bewegwijzerde routenetwerken voor fietsen, wandelen en varen.	Coördinatie van het onderhoud, gecombineerd met aanleg en revisie routenetwerken.	Opstellen van rapportages van inspecties en uitgevoerd onderhoud, inclusief jaarlijkse update km per gemeente.
---	---	--

MELDPUNT

Recreanten kunnen via routesinutrecht.nl/melding, telefonisch of per e-mail meldingen over schade, knelpunten of suggesties voor verbetering aan ons doorgeven. We werken hierbij samen met het landelijk meldsysteem meldpuntroutes.nl. We brengen het online meldpunt extra onder de aandacht van gemeenten en partners, zodat ook zij inwoners en bezoekers meer gaan verwijzen naar het meldpunt.

Activiteiten meldpunt 2025

Stimuleren doorgeven schades en knelpunten via online meldsysteem en het meldpunt extra onder de aandacht brengen van gemeenten en partners.	Meldingen behandelen over schades, knelpunten of suggesties voor verbetering.	Samen met routebureaus en landelijke organisaties bijdragen aan doorontwikkeling landelijk meldsysteem.
--	---	---

UNIFORME KWALITEIT BEWEGWIJZERING ROUTE-NETWERKEN

In de provincie Utrecht wordt gewerkt aan complete en aaneengesloten recreatieve routenetwerken voor fietsen, wandelen en varen. Uitgangspunt voor de routenetwerken is uniformiteit in bewegwijzering. Dit is duidelijk en herkenbaar voor de recreant. Het biedt eenheid in het duurzame gebruik van materialen en is kostenbesparend in het beheer en onderhoud.

Bij de gewenste uniformiteit wordt extra aandacht besteed aan integratie en/of sanering van apart bewegwijzerde routes. Dit gaat verrommeling van het landschap tegen, veroorzaakt door een overdaad aan verschillende markeringen (palen, borden, stickers, panelen) van verschillend formaat, stijl, kwaliteit en staat van onderhoud.

STREEFBEELD BEWEGWIJZERING

Een richtlijn voor bewegwijzering van routenetwerken is veelal een technische leidraad voor de aanleg en het onderhoud van markeringen. Het wordt gebruikt bij aanbestedingen en uitvoering van projecten.

Vanuit een nieuw visueel streefbeeld werken we aan een provincie brede kwaliteitsrichtlijn voor bewegwijzerde routenetwerken. Naast het standaardiseren en borgen van technische aspecten, biedt dit streefbeeld uitgangspunten voor het algemeen ontwerp van routenetwerken, uitvoering bewegwijzering en informatiepanelen. Afgelopen periode is reeds een opzet gemaakt voor de bewegwijzering en infopanelen van wandelroutenetwerken, het fietsroutenetwerk en de toeristische overstappunten (TOP). Komend jaar werken we dit streefbeeld met stakeholders verder uit om gezamenlijk te komen tot een gedragen en vastgestelde kwaliteitsrichtlijn voor recreatieve routenetwerken.

Activiteiten uniforme kwaliteit routenetwerken 2025

Uitwerking gedragen streefbeeld bewegwijzering als basis voor een kwaliteitsrichtlijn recreatieve routenetwerken in de provincie Utrecht.

Bevordering van het saneren van individueel gemarkeerde routes, het integreren van routes in de uniforme routenetwerken en dit afstemmen met desbetreffende organisaties.

Betrokkenheid bij herijking landelijke kwaliteitsaspecten routenetwerken en afstemming met routebureaus en landelijke fiets- en wandelorganisaties.

KWALITEITSIMPULS VIA HET ROUTEFONDS

Regelmatig is er vanuit de gemeenten behoefte aan relatief kleine verbeteringen aan de routenetwerken. Dit betreft toevoeging of verplaatsing van knooppunten, het toevoegen van extra bewegwijzering of het saneren van verouderde routes. Dit valt buiten het structurele onderhoud of lopende projecten. Dankzij het routefonds kunnen deze aanpassingen snel en zonder aparte financiering worden doorgevoerd. Deze succesvolle collectieve aanpak breiden we in 2025 uit door incidenteel knelpunten m.b.t. paden of voorzieningen te verbeteren, in combinatie met het bevorderen van structurele oplossingen in samenwerking met de grondeigenaar.

Activiteiten routefonds 2025

Voortzetten aanpak kwaliteitsverbetering via het routefonds. Specifieke knelpunten en kansen voor verbetering routenetwerken aanpakken. Verrommeling tegengaan door het saneren van overtollige verouderde routemarkeringen en informatiepanelen.

Activiteiten uitbreiden naar het incidenteel verbeteren knelpunten paden en voorzieningen (in combinatie met het bevorderen van structurele oplossingen).

KERNTAAK 2: INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Het Routebureau Utrecht informeert inwoners en bezoekers over de fiets, wandel en vaarmogelijkheden in de provincie Utrecht. Met duidelijke en actuele informatie en gerichte publiekscommunicatie worden de routenetwerken, lokale routes en bijbehorende voorzieningen onder de aandacht gebracht.

Beheer
digitale
routedata

Kwaliteits-
controle van
routes en
content

Coördineren
informatie-
voorziening
over routes en
routenet-
werken

Stimuleren
route-
gebonden
buiten-
recreatie

Adviseren en
onder-
steunen
bij (product)
ontwikkeling
en marketing-
activiteiten

MEER WETEN?!

routebureau-utrecht.nl/informatie

FOCUS OP LOKALE INFORMATIEVOORZIENING

Er wordt door onze inwoners steeds meer gefietst, gewandeld en gevaren. Er is een toenemende behoefte aan complete en actuele informatie over de recreatiemogelijkheden in eigen woonomgeving. Ook vraagt het gebruik van routenetwerken met knooppunten soms een extra toelichting. Door in te zetten op lokale informatievoorziening kunnen we inwoners goed informeren over de routemogelijkheden in de buurt.

STIMULEREN GEBRUIK ROUTES

Jaarlijks worden diverse fiets-, wandel- en vaarroutes 'in de etalage' gezet. Het Routebureau Utrecht werkt hierbij graag samen met partners zoals de regionale destinatie marketing organisaties (DMO) of TIP/VVV, lokale en regionale media, uitgevers van routemagazines en bloggers en vloggers. We sluiten overkoepelende partnerships, leveren themaroutes en informatie over routenetwerken, kaarten, teksten en beeldmateriaal. Samen met onze partners worden zo diverse uitingen en routeproducten gerealiseerd.

SAMENWERKING IN COMMUNICATIE

In talloze activiteiten en projecten van derden spelen recreatieve routes een rol. Het Routebureau Utrecht draagt met kennis en kunde graag hieraan bij. Als voorbeelden: de recreatieve profilering van de Waterlinies en Romeinse Limes, de campagnes vanuit Visit Utrecht Region en/of regionale destinatie marketing organisaties (DMO), communicatie vanuit terreinbeherende organisaties (TBO) en fietsstimuleringsprojecten van provincie Utrecht en gemeenten. Zo worden krachten gebundeld en wordt via diverse invalshoeken het gebruik van recreatieve routes gestimuleerd.

PRODUCTONTWIKKELING

Het Routebureau kan adviseren en ondersteunen bij de ontwikkeling van nieuwe routeproducten zoals routefolders, reisgidsen, fiets-, wandel- of vaarkaarten of uitingen over recreatieve routes. Hiervoor maken we 'toolkits' met bouwstenen zoals standaard tekst en beeld, maar zijn zelf geen uitgever van deze producten.

Het Routebureau Utrecht beschikt ook over een recreatieve basiskaart van de gehele provincie Utrecht die doorlopend wordt geactualiseerd met data van routenetwerken, TOPs en voorzieningen. Vanuit deze basiskaart kunnen (maatwerk) kaartproducties gedaan, waarmee we uniformiteit en actualiteit van routekaarten bevorderen.

CENTRAAL ONLINE ROUTEPLATFORM: ROUTES IN UTRECHT

Centraal in onze informatievoorziening staat het platform **routesinutrecht.nl** en de UBase. Vanuit deze database voor recreatie en toerisme van de provincie Utrecht, worden routes door ons beheerd en gepubliceerd. De routes worden aangevuld met aanbevolen startlocaties zoals toeristische overstappunten (TOP), tips voor onderweg en informatie over toegankelijkheid (broedseizoen, honden) en bereikbaarheid. De website is voor mobiel gebruik geoptimaliseerd en meertalig.

Met ruim een kwart miljoen jaarlijkse bezoekers is Routes in Utrecht een populair recreatief platform. Doorlopend ligt onze aandacht bij het aanvullen en verbeteren van routes en het optimaliseren van informatie over bereikbaarheid en voorzieningen. Hiermee kunnen we inwoners steeds beter en completer informeren en bieden we een centraal 'loket' voor routemogelijkheden in eigen woonomgeving.

Komend jaar bieden we de mogelijkheid routes te verrijken met o.a. cultuurhistorische achtergrondinformatie, tips, audio (podwalks) en video voor nog meer beleving.

Op het platform bieden we ruimte voor aparte themapagina's, zoals de Hollandse Waterli-
nies of Romeinse Limes. Ook is ruimte voor een overlap tussen mobiliteit en recreatie. Als voorbeeld de routes vanuit het programma 'doortrappen', erop gericht dat ouderen zo lang mogelijk veilig kunnen blijven fietsen.

DIGITALE TOEGANKELIJKHEID

Ons beleid is dat onze informatie voor zoveel mogelijk inwoners toegankelijk is. Zo ook voor mensen met een functionele beperking. Afgelopen jaar is met een officiële audit en technische optimalisatie veel aandacht besteed aan de digitale toegankelijkheidsrichtlijnen en voldoet Routes in Utrecht hier volledig aan (WCAG). In 2025 richten we ons op het blijvend toegankelijk aanbieden van informatie en het optimaliseren van de content.

MONITORING

Met data uit Google Analytics zijn afgelopen jaar dashboards ingericht voor het monitoren en analyseren van het gebruik van Routes in Utrecht. Komend jaar besteden we meer aandacht aan het delen van inzichten en waar mogelijk dit te combineren met bevindingen vanuit (landelijk) onderzoek.

DYNAMISCHE QR

De QR-code biedt een eenvoudige methode om digitale informatie te koppelen. De inzet van dynamische QR-codes maakt het bovendien efficiënt en meetbaar. In 2025 verkennen we de toepasbaarheid hiervan op o.a. informatiepanelen van de routenetwerken en toeristische overstappunten (TOP).

MEER WETEN?!

 routebureau-utrecht.nl/QR

Activiteiten online informatievoorziening 2025

Doorlopend beheer en kwaliteitsbewaking digitale data en content van routes, routenetwerken en toeristische overstappunten (TOP) in UBase, t.b.v. routesinutrecht.nl en aangesloten websites van partners zoals Visit Utrecht Region en DMOs.

Optimaliseren routes en aanvullen met startlocaties (o.a. TOPs), tips voor onderweg, verrijking met audio/video en praktische informatie over bereikbaarheid en voorzieningen.

Doorlopend technische en inhoudelijke optimalisatie routeplatform Routes in Utrecht, met o.a. aandacht voor digitale toegankelijkheid en verrijking met audio/video.

Aandacht voor monitoring, waaronder het analyseren van statistieken en verkenning toepasbaarheid dynamische QR-codes.

KERNTAAK 3: ROUTEONTWIKKELING

Het Routebureau Utrecht werkt continu aan het verbeteren en ontwikkelen van de routenetwerken en thematische routes. Hiermee dragen we bij aan het versterken van het recreatieve hoofdnetwerk van de provincie Utrecht. De toenemende recreatiebehoefte en de hoge participatiegraad van wandelen, fietsen en waterrecreatie vraagt om solide netwerken en strategische routeontwikkeling.

Het Routebureau Utrecht is regelmatig als adviseur of sparringpartner betrokken bij beleid en programma's van de provincie Utrecht of de Utrechtse gemeenten. Daarnaast werken we samen met o.a. de terreinbeherende organisaties, grondeigenaren en stakeholders. Bij bovenregionale ontwikkelingen vindt bovendien afstemming plaats met ander routebureaus en landelijke belangenorganisaties.

Bij recreatieve ontwikkeling zijn in de provincie Utrecht veel partijen betrokken en men weet ons vaak te vinden voor advies. Dit is positief en vinden we belangrijk. De toenemende vraag om mee te praten of zelfs een uitgebreidere (coördinerende en/of uitvoerende) rol te spelen bij initiatieven vraagt een zorgvuldige inzet van de (beperkte) urencapaciteit. Hierdoor nemen wij altijd primair een adviserende rol aan.

ADVISERING EN AANJAGEN ONTWIKKELING ROUTES

Er worden lokaal talloze themaroutes ontwikkeld en aangeboden. Het Routebureau Utrecht adviseert regelmatig bij verschillende initiatieven. Wij bewaken hiermee de uniformiteit en kwaliteit van bestaande routestructuren, stimuleren het gebruik van de routenetwerken en bevorderen een duurzame ontwikkeling van het aanbod van routes. Hierbij letten we op regionale spreiding en hebben een realistische visie op haalbaarheid, continuïteit en de borging van beheer en onderhoud.

Om het totaalaanbod van goede routes te stimuleren en te stroomlijnen gaan we komend jaar gericht en proactief kennis delen over de gewenste routeontwikkeling. Dit sluit bovendien goed aan bij de revisie of nieuwe realisatie van routenetwerken (zie projecten), waarbij er nog een flinke uitdaging ligt het aanbod van fiets-, wandel- en vaarroutes te herzien, te optimaliseren of te verrijken met achtergrondinformatie en audio en video.

MEER WETEN?!

 routebureau-utrecht.nl/ontwikkeling

UITGELICHT

Bij enkele projecten en ontwikkelingen spelen we een uitgebreidere rol; zowel adviserend als ondersteunend, nemen we deel in een stuur- en werkgroep, ontwikkelen we streefbeelden (zie ook hoofdstuk routebeheer) en zijn we nauw betrokken bij de uitvoering.

Fietsroutenetwerk

Het recreatieve fietsroutenetwerk (fietsknooppuntensysteem) in de provincie Utrecht wordt begin 2025 volledig vernieuwd. In samenwerking met alle gemeenten en fietsexperts vanuit zowel recreatie als mobiliteit is een vernieuwd en verbeterd fietsroutenetwerk ontworpen. Naast het vervangen van bestaande bewegwijzering en infopanelen, worden trajecten gewijzigd, aangepast of zijn juist nieuwe verbindingen toegevoegd.

Naar verwachting is het vernieuwde fietsroutenetwerk in het voorjaar gereed. Komend jaar richten we ons op het informeren van aanbieders van fietsroutes, fietsproducten of routeplanners voor het herzien of optimaliseren van routes via het aangepaste netwerk. Ook worden de verbeterde recreatieve fietsmogelijkheden uitgebreid onder de aandacht gebracht van inwoners en bezoekers.

 [routebureau-utrecht.nl/
fietsroutenetwerk](https://routebureau-utrecht.nl/fietsroutenetwerk)

Wandelroutenetwerk Utrecht oost

De provincie Utrecht ontwikkelt in samenwerking met het Routebureau Utrecht en 13 deelnemende gemeenten een nieuw wandelroutenetwerk van ruim 1.100 km in het oosten van de provincie Utrecht (Utrechtse Heuvelrug, regio Amersfoort en delen van de Gelderse Vallei). Hiervoor wordt in samenwerking met gemeenten, terreinbeherende organisaties, grondeigenaren en wandelorganisaties een geïntegreerd ontwerp gemaakt en kan naar verwachting komend jaar gestart worden met de aanleg van bewegwijzering.

Naast onze betrokkenheid bij de realisatie richten we ons in 2025 extra op het ontwikkelen van het aanbod van thematische wandelroutes en de integratie van bestaande routes via het wandelroutenetwerk.

 [routebureau-utrecht.nl/
wandelroutenetwerk-utrecht-oost](https://routebureau-utrecht.nl/wandelroutenetwerk-utrecht-oost)

Bestaande wandelroutenetwerken (Utrecht west)

Sinds 2014 zijn wandelroutenetwerken gerealiseerd in het Groene Hart, Utrecht-midden, Vijfheerenlanden en de Kromme Rijnstreek. Veel bewegwijzering is verouderd, routeverbindingen moeten worden herzien of er zijn juist nieuwe kansen uitbreiding of verbetering van het netwerk. Ook is de wens om de stand van zaken (overeenkomsten) m.b.t. de wandelpaden, voorzieningen en het eigendom ervan beter in kaart te brengen. In 2025 richten we ons op een nadere verkenning als voorbereiding voor een revisie van deze bestaande wandelnetwerken.

 [routebureau-utrecht.nl/
wandelroutenetwerk-utrecht-west](https://routebureau-utrecht.nl/wandelroutenetwerk-utrecht-west)

Toeristische overstappunten (TOP)

Door de jaren heen zijn 47 toeristische overstappunten (TOP) gerealiseerd in de provincie Utrecht. Er ligt echter een opgave om de samenhang, bekendheid, actuele informatie ter plaatse en de aansluiting op de routenetwerken te verbeteren. Het Routebureau Utrecht is nauw betrokken bij de vernieuwing en verbetering van de TOP-locaties. Daarnaast wordt verkend om het beheer en verdere ontwikkeling centraal via het Routebureau Utrecht te coördineren.

 routebureau-utrecht.nl/top

Sloepennetwerk

Aan de westzijde van de provincie Utrecht ligt een bewegwijzerd sloepen-netwerk van ruim 200 km. Via verbonden knooppunten kunnen zo diverse mooie vaarroutes worden ondernomen, o.a. op de Vecht, Hollandse IJssel en de Loosdrechtse en Vinkeveense Plassen. Komend jaar verkennen we samen met provincie Utrecht de mogelijkheden voor verbetering en uitbreiding van het vaarnetwerk en informatievoorziening m.b.t. waterrecreatie.

 [routebureau-utrecht.nl/
sloepennetwerk](https://routebureau-utrecht.nl/sloepennetwerk)

ORGANISATIE

Het Routebureau Utrecht is een samenwerking van alle 26 gemeenten en de provincie Utrecht. Zij hebben hiervoor een convenant gesloten en zijn deelnemer en gezamenlijk 'eigenaar' van het Routebureau Utrecht.

ORGANISATIE VIA PROVINCIE UTRECHT

Het Routebureau Utrecht is organisatorisch ondergebracht bij de provincie Utrecht. De deelnemers hebben hiervoor een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Het Routebureau opereert als zelfstandige unit binnen het team Cultuur, Erfgoed, Recreatie (CER) en wordt door de provincie ondersteund met zaken zoals huisvesting, personeelszaken, financiën, inkoop etc. De activiteiten worden vanuit een beperkte formatie (circa 3 fte) uitgevoerd door een klein, betrokken en slagvaardig team van drie routeprofessionals. Waar nodig, kan gebruik worden gemaakt van externe ondersteuning.

De deelnemers hebben afgesproken de organisatievorm via provincie Utrecht in 2025 inhoudelijk te evalueren. Deze evaluatie zullen we het komende jaar begeleiden.

NETWERKVERSTERKING EN COMMUNICATIE

Het Routebureau Utrecht heeft afgelopen jaren een groot netwerk opgebouwd van talloze overheden, routeontwikkelaars, terreinbeheerders, grondeigenaren, marketingorganisaties, landelijke belangenorganisaties en routebureaus. We zijn het centrale aanspreekpunt in de provincie Utrecht voor routegebonden recreatie en verbinder tussen partijen die zich bezighouden met recreatieve routes. We hechten daarom veel waarde aan dit netwerk, de onderlinge samenwerking en het rechtstreekse contact.

Om onze deelnemers en partners te informeren worden verschillende communicatiemiddelen ingezet. Naast periodieke klankbordbijeenkomsten, kan men via de website **routebureau-utrecht.nl** en via social media op de hoogte blijven van onze activiteiten. In 2025 worden de website en de nieuwsbrieven bovendien vernieuwd en kunnen deze technisch meeliften binnen de omgeving van de provincie Utrecht.

routebureau-utrecht.nl

linkedin.com/company/routebureau-utrecht

ONZE ROL IN DE VRIJETIJDSECTOR

Fietsen, wandelen en varen zijn een belangrijk onderdeel van de vrijetijdsbesteding van inwoners en bezoekers. Landelijk zijn wandelen en fietsen zelfs de meest ondernomen activiteit (Nederlands Vrijetijdsonderzoek 2024, Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen). Met de inwonersgroei, toename van de recreatiebehoefte en beperkte ruimte zullen we strategisch moeten samenwerken om recreatieve ontwikkeling duurzaam vorm te geven. Het spreiden van bezoekersstromen en de balans tussen natuur en recreatie zijn veelbesproken thema's. Het Routebureau Utrecht wil daarom actief bijdragen aan nieuw beleid en strategische ontwikkeling, waaronder het nieuwe omgevingswetprogramma recreatie, toerisme, sport en bewegen 2026-2029 van de provincie Utrecht.

SAMENWERKING ROUTEBUREAUS IN NEDERLAND

De routebureaus en andere routebeheerders in Nederland hebben te maken met dezelfde of vergelijkbare activiteiten, kansen en uitdagingen. Door elkaar actief op te zoeken en kennis en ervaringen te delen kunnen we elkaar versterken. Ook komend jaar willen we een actieve rol spelen in het bevorderen van de onderlinge afstemming en samenwerking met de landelijke routeorganisaties (Fietsplatform, Wandelnet, Waterrecreatie Nederland) en de VTN-werkgroep recreatieve routenetwerken.

MEER WETEN?!

routebureau-utrecht.nl/organisatie

CONTOUREN ORGANISATIEONTWIKKELING

Samen met dit jaarplan geven we een vooruitblik op ontwikkelingen en aandachtspunten die komende jaren van invloed zijn op onze kerntaken en activiteiten. Dit vormt mede de contouren voor ons jaarplan komende jaren en de rol van het Routebureau Utrecht in de ontwikkeling van actieve buitenrecreatie in de provincie Utrecht.

TOENAME BEHEER ROUTENETWERKEN

Het recreatieve hoofdrouthenetwerk in de provincie Utrecht is afgelopen jaren al flink uitgebreid. Hier komt na vernieuwing van het fietsrouthenetwerk (+ 350 km) en de realisatie van het wandelrouthenetwerk Utrecht-oost (+ 1000 km) komend jaar een flink aantal beheerde kilometers bij.

Naar verwachting zal het aantal routes en recreatieve routhenetwerken komende jaren verder toenemen. Dit is van invloed op onze activiteiten van het toekomstige routebeheer. Zowel de jaarlijkse inspecties en onderhoud, als het aantal meldingen en het oplossen van knelpunten zullen extra inzet vragen.

ONTWIKKELING EN INNOVATIE ROUTES

Het Routebureau Utrecht blijft ook komende jaren bijdragen aan het verbeteren en ontwikkelen van de routhenetwerken en thematische routes. Zo zijn en blijven we nauw betrokken bij de realisatie van het wandelrouthenetwerk Utrecht-oost, de revisie en verbetering van het bestaande wandelnetwerk en de uitbreiding van het sloepennetwerk.

Naast het ontwikkelen van de fysieke routhenetwerken, richten we ons op de kwaliteit van het aanbod van recreatieve routes. Waar het recreatiegedrag van onze inwoners en bezoekers verandert, zal de vraag en het gebruik van fiets-, wandel- en vaarroutes mee veranderen. We spelen hierbij graag een rol, zowel m.b.t. routeontwikkeling als in recreatiebeleid en innovatie van routegebonden recreatie in bredere zin.

VERSTERKING DATA EN INFORMATIEVOORZIENING

Goede actuele routedata en inzichten helpen bij het uitvoeren van onze kerntaken en het adviseren van onze deelnemers en partners. We willen daarom komende jaren nog meer inzetten op digitaal routebeheer en de kracht van data beter benutten. Dit draagt bij aan meer efficiency van het beheer en onderhoud en biedt input voor beleid en ontwikkeling.

Met onze kennis en data versterken we onze informatievoorziening over routemogelijkheden en richten we onze publiekscommunicatie op het stimuleren van actieve buitenrecreatie. Onze focus ligt op structurele informatievoorziening voor inwoners en bezoekers en niet op marketing of promotie van een thema of toeristische regio, wat o.a. door de destination marketing organisaties (DMOs) wordt uitgevoerd. Uiteraard dragen we met kennis en kunde graag bij aan routeproducten en campagnes maar hebben hier vooral een adviserende rol.

CENTRAAL ROUTELOKET

Het Routebureau Utrecht is voor overheden, partners en stakeholders het aanspreekpunt voor routes en routenetwerken. Als centraal 'routeloket' en verbinder tussen diverse partijen, is een toekomstige uitbreiding naar bredere routegebonden recreatie een logische ontwikkeling. Wat de invulling hiervan kan zijn vraagt een zorgvuldige aanpak en transparante afstemming met betrokken partijen. Uitgangspunten zijn het ontzorgen van onze deelnemers en het dienen van het provinciale brede recreatiebelang van onze inwoners en bezoekers. Door onze deelnemers zijn enkele activiteiten benoemd om nader te verkennen, zoals andere routevormen, het beheer van de toeristische overstappunten (TOP) of de samenwerking met Landschap Erfgoed Utrecht m.b.t. het steunpunt klompenpaden.

Het Routebureau houdt zich bezig met routes en routenetwerken. Maar: 'zonder paden, geen routes'. Duidelijke afspraken en goed contact met grondeigenaren is van groot belang voor verdere recreatieve ontwikkeling. We zetten ons daarom in om de borging van paden en voorzieningen inzichtelijk te krijgen. Ook is het wenselijk om contractbeheer en relatiemanagement centraal en uniform te organiseren.

ORGANISATIE

Het Routebureau Utrecht is de samenwerking van alle gemeenten en de provincie Utrecht. Verbreding of aanpassing van onze kerntaken verloopt daarom altijd via het bestuurlijke en/of ambtelijke overlegorgaan met collectieve financiële afspraken.

Organisatorisch is het Routebureau Utrecht ondergebracht bij de provincie Utrecht. Verandering van ons takenpakket moet ook operationeel mogelijk en haalbaar en zal in de toekomst ook gevolgen hebben voor de formatie. Doorontwikkeling van het Routebureau Utrecht pakken we dan ook stap voor stap op, zodat we de impact kunnen monitoren en het werkbaar blijft.

